

بررسی ارتباط بین استرس والدگری با سطح فعالیت بدنی و تبحر حرکتی کودکان پیش دبستانی با وضعیت اجتماعی-اقتصادی بالا و پایین

ام البنین یار احمدی^۱، فرهاد قدیری^۲، مجید محمدی^{۳*}

۱. کارشناس ارشد، گروه رفتار حرکتی، دانشگاه خوارزمی تهران، تهران، ایران

۲. استادیار، گروه رفتار حرکتی، دانشگاه خوارزمی تهران، تهران، ایران

۳. دانشجو دکترای، گروه رشد حرکتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

اطلاعات مقاله

دریافت مقاله: ۹۸/۱۱/۰۴

بازنگری مقاله: ۹۸/۱۱/۱۹

پذیرش مقاله: ۹۸/۱۲/۲۲

چکیده

مقدمه و هدف: استرس والدگری یک متغیر محیطی مربوط به خانواده بوده که ممکن است ابعاد مختلف رشد کودک را تحدید کند. هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین استرس والدگری با سطح فعالیت بدنی و تبحر حرکتی در کودکان پیش دبستانی با طبقات اجتماعی-اقتصادی بالا و پایین بود.

روش شناسی: به همین منظور تعداد ۱۱۹ کودک ۶ ساله بصورت تصادفی از منطقه ۴ تهران به عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه وضعیت اجتماعی-اقتصادی قدرت نما، پرسشنامه فرزند پروری (PSI-SF)، دستگاه گام شمار آمرون و آزمون تبحر حرکتی برونینگز-ازورتسکی-۲ استفاده شد. در نهایت داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون تحلیل گردید.

نتایج: نتایج نشان داد ارتباط معناداری بین استرس والدگری و سطح فعالیت بدنی در وضعیت اجتماعی-اقتصادی پایین ($P=0/023$) و تبحر حرکتی در وضعیت اجتماعی-اقتصادی بالا و پایین ($P<0/001$) وجود دارد، اما ارتباط بین استرس والدگری و سطح فعالیت بدنی در وضعیت اجتماعی-اقتصادی بالا معناداری نبود ($P=0/296$).

نتیجه گیری: بر اساس نتایج، استرس والدگری متغیر تاثیر گذار بر سطح فعالیت بدنی و تبحر حرکتی می‌باشد، اما در ارتباط با تعامل آن با وضعیت اجتماعی-اقتصادی لازم است متغیرهای دیگری نیز همزمان مورد بررسی قرار گیرد.

کلید واژگان

استرس والدگر
سطح فعالیت بدنی
تبحر حرکتی
وضعیت اجتماعی-اقتصادی

مقدمه

حرکتی به‌عنوان یکی از جنبه‌های آن به معنای تغییرات شایستگی حرکتی از کودکی تا بزرگسالی می‌باشد که بسیاری از جنبه‌های رفتار حرکتی^۳ انسان را در بر می‌گیرد (هی وود و همکاران،^۴

رشد ایک فرایند مداوم است که با تشکیل سلول تخم آغاز و فقط با مرگ خاتمه می‌پذیرد. رشد انسانی چندین جنبه دارد و رشد

والدگری بر رشد شناختی^{۱۳} و عاطفی کودکان تاثیر دارد. تحقیقات دیگر نیز اثر اختلالی این عامل را در رشد رفتاری و عاطفی کودک تأیید کرده اند. علی رغم مطالعات فراوان در ابعاد رشدی گوناگون کودکان، رابطه استرس والدگری با رشد حرکتی کودکان پیش دبستان مبهم باقی مانده است.

استرس والدگری از لحاظ نظری به عامل موثر بر عملکرد خانواده، هیجان پویا و سلامتی فرزندان مربوط می شود (هوگز و همکاران، ۲۰۱۵). بر اساس مدل انتقالی رشد که ادعا دارد رشد تنها مکانیزم فردی نبوده و حاصل تعامل پیشرونده فرد و محیط است، اثر متقابل والدین بر رشد کودک بعنوان یک موضوع بسیار مهم تلقی شده است (تاندون و همکاران^{۱۴}، ۲۰۱۲). استرس والدگری با بی توجهی پدر و مادر نسبت به رشد کودکان خود و پاسخ کم پدر و مادر نسبت به نیازهای کودک در ارتباط است. با توجه به اینکه اثرات استرس والدین بر رفتار کودکان، در یک چهارچوب زمانی کوتاه به کار گرفته می شود، سطح استرس والدین در طول روز متفاوت است و این تنوع در روز می تواند با سطح فعالیت بدنی و مصرف غذای کودک در ارتباط باشد. بر همین اساس، استرس والدگری ممکن است رفتارهای مرتبط با تندرستی و کنترل وزن کودکان را تحت تأثیر قرار دهد (دانتون و همکاران^{۱۵}، ۲۰۱۵). والتون و همکاران^{۱۶} (۲۰۱۴)، اثر عوامل مربوط به خانواده را بر رشد کودکان در یک نمونه از والدین کم درآمد مورد بررسی قرار دادند و نشان دادند استرس والدگری بر توانایی پدر و مادر در ارائه یک محیط خانه ای با رفتارهای سالم تاثیرگذار است. نتایج این تحقیق و تحقیقات مشابه (دانتون و همکاران، ۲۰۱۵) نشان داد استرس والدین منجر به برخی از رفتارهای ناسالم در کودکان شده که ممکن است این رفتارها با خطر چاقی ارتباط معنی داری داشته باشد. از طرف دیگر نیز مشخص است سطح بالای تجربه استرس پدر و مادر منجر می شود تا والدین احساس کنند فاقد زمان و انرژی لازم در فعال نگه داشتن کودکان هستند و نتیجه این فرایند افزایش زمان تماشای تلویزیون توسط کودکان خواهد بود. مطالعه دانتون

(۲۰۱۴). براساس دیدگاه نظام‌های پویا؛ رشد به عنوان یک فرآیند ناپیوسته، خودتنظیم، تبدیلی میان تکلیف^{۱۷} فرد و محیط^{۱۸} در سراسر عمر مطالعه می شود. در این میان پویایی تغییرات در طول زمان رخ می دهد، اما به شکلی کاملاً فردی که تحت تاثیر عوامل مهم در نظام قرار می گیرد که این عوامل را قیود^{۱۹} می نامند. قیود یا سبب تقویت یا سبب تعویق ظهور حرکات می شود. استرس^{۲۰} و وضعیت اجتماعی- اقتصادی^{۲۱} بعنوان قیود فردی و محیطی تاثیرگذار بر رشد حرکتی هستند.

استرس، از جمله مشکلاتی است که دستاورد زندگی به اصطلاح، متمدن بشر امروزی است و افراد در همه عرصه‌های زندگی با آن دست به گریبان هستند. این عامل از لحاظ جسمانی، هیجانی، شناختی و رفتاری تأثیرات مخربی بر انسان از خود به جا می گذارد. از جمله اثرات رفتاری مخرب این عامل، ایجاد اختلال در کارکردهای اجتماعی است (لطف آبادی، ۱۳۸۹). از مظاهر کارکردهای اجتماعی می توان به تعاملات والد- کودک اشاره کرد. از آن جایی که شیوه‌های فرزند پروری می تواند بر سازگاری اجتماعی^{۲۲} و هیجانی^{۲۳} و تحصیلی کودکان اثر بگذارد، در مطالعات، تلاش‌های زیادی برای شناسایی اثرات دقیق رفتار فرزند پروری صورت گرفته است. یکی از موضوعات مرتبط با فرزند پروری، استرس فرزند پروری است (یو و همکاران^{۲۴}، ۲۰۱۳). استرس فرزند پروری نوعی اضطراب و تنش افراطی است که به نقش والد و تعاملات والد-کودک وابسته است. استرس والدگری^{۲۵} نه تنها آثار منفی بر سلامت مادر، بلکه تأثیرات مخربی نیز بر کودک دارد (هوگز و همکاران^{۲۶}، ۲۰۱۵). این استرس که خصوصاً در سالهای اولیه کودکی بیشتر است، اثر آن به عنوان یک عامل خطر در بسیاری از ابعاد رشدی کودک مورد بررسی قرار گرفته و نقش منفی آن در سلامت روانشناختی کودک و کارکرد والدین برای برقراری یک ارتباط والد-فرزندی اولیه به تأیید رسیده است. طبق نظر هانگ و همکاران^{۲۷} (۲۰۱۴)، استرس والدگری بر ابعاد رشدی نوزادان تا سن ۷ سالگی اثر منفی بر جای می گذارد. پترگروی (۲۰۱۳)، در مطالعه ای به این نتیجه رسید که استرس

9. Yø et al
10. Parenting Stress
1 . hoghes et al
1 . Hunghes
1 . Cognitive
1 . Tandoen et al
1 . Danton et al
1 . Valton et al

1
2
3
4
5
6

1. Theory of Dynamic Systems
2. Task
3. Environment
4. Constraints
5 .Stress
6. Socio-economic situation
7. social
8. Emotional

از فرمول کوکران تعداد ۱۱۹ نفر به عنوان نمونه آماری در این پژوهش شرکت کردند. روش اجرا بدین صورت بود که ابتدا مکان‌های مطالعه به صورت خوشه‌ای تصادفی انتخاب شدند. در مرحله بعدی مجوز اجرای پژوهش در مهد کودک‌ها از اداره بهداشتی گرفته شد و بعد از هماهنگی با مسئولان مراکز منتخب فرم رضایت نامه والدین پخش و شرایط برای انجام پژوهش فراهم شد. برای شروع کار ابتدا پرسشنامه استرس والدگری توسط مادران تکمیل شد. پرسشنامه استرس والدگری PSI-FS دارای کاربردهای بالینی و پژوهشی زیادی بوده و توسط آیدین به دو فرم کوتاه و بلند در سال‌های ۱۹۸۳ و ۱۹۹۵ طراحی شده است. این پرسشنامه در ایران در سال ۱۳۹۳ توسط فرامرزی و شیرزادی اعتبار سنجی شد که ضریب آلفای کرونباخ بین ۵۹ درصد تا ۸۶ درصد بود. در این پژوهش از پرسشنامه استرس فرزند پروری - فرم کوتاه استفاده شد این پرسشنامه خودگزارشی، از ۳۸ آیت، و سه زیر مقیاس والد- کودک، آشفتنگی والدین، ویژگی‌های کودک مشکل آفرین و تعاملات ناکارآمد تشکیل شده است (شیرازی و همکاران، ۱۳۹۳). بعد از تکمیل پرسشنامه آزمون گام‌شمار جهت ثبت گام‌های کودکان در طول یک هفته به والدین تحویل داده شد. این ابزار صرفاً فعالیت جابجایی پیاده روی را در مسافت معین اندازه گیری می‌کند و قادر به اندازه گیری شدت و تنوع فعالیت بدنی نیست (سالیس و همکاران، ۲۰۰۲). این دستگاه کوچک و پرقابلیت با بهره گیری از یک گام‌شمار حساس این توانایی را دارد که تعداد گامهایی که توسط فرد برداشته شد و همچنین مسافتی را که می‌پیماید به طور دقیق اندازه گیری کند. با وصل کردن دستگاه به کمر یا آویختن از گردن اطلاعات مربوطه ثبت و استخراج گردید. همچنین جهت بررسی تبحر حرکتی آزمودنی‌ها از فرم کوتاه مهارت حرکتی برونینکز-اوزرتسکی ۲ استفاده شد. آزمون مذکور عملکرد حرکتی افراد ۴/۵ تا ۱۴/۵ سال را مورد سنجش قرار می‌دهد. این شکل آزمون، ۸ خرده آزمون و ۱۴ ماده دارد که بخشی از ۴۶ ماده مربوط به شکل بلند مهارت حرکتی برونینکز- اوزرتسکی است که توانایی سرعت دویدن و چابکی، تعادل ایستا و پویا، هماهنگی دو جانبه، قدرت عضلانی پاهای، هماهنگی اندام فوقانی، سرعت واکنش- چالاکتی و سرعت اندام‌های فوقانی و کنترل حرکتی دیداری را اندازه می‌گیرد. این آزمون از روایی و اعتبار لازم برخوردار است. بطوریکه ضریب اعتبار

(۲۰۱۵)، با بررسی استرس مادر بر سطح فعالیت بدنی و رژیم غذایی دریافت که استرس مادر بر خطر چاقی کودکان ۸-۱۲ سال اثر معناداری دارد. سطوح بالای استرس منجر به کناره گیری کودکان از فعالیت و کم تحرکی می‌شود فقدان تبحر در مهارت‌های حرکتی بنیادی سبب می‌شود کودک نسبت به یادگیری مهارت‌های حرکتی و ورزشی بی‌علاقه شود که پیامدهای منفی مستقیمی بر توانایی فرد در انجام مهارت‌های ویژه در مرحله حرکات اختصاصی دارد (ونتوس و همکاران، ۲۰۱۶). در همین راستا هزکدز (۲۰۱۶)، به بررسی ارتباط بین مهارت‌های حرکتی بنیادی و سطح فعالیت بدنی پرداخت، نتایج نشان داد که شایستگی و تبحر در مهارت‌های حرکتی بنیادی به طور معنی داری با فعالیت بدنی رابطه دارد. طبق مدل استودن و همکاران (۲۰۰۸) کفایت حرکتی و سطح فعالیت بدنی با هم در ارتباط اند. از طرف دیگر، باکرز و همکاران^۲ (۲۰۱۳) نیز بیان کردند تبحر حرکتی ارتباط مثبتی با شرایط محیطی و عوامل خانواده دارد.

علاوه بر این بر اساس مدل تعاملی، منابع مالی پدر و مادر با عملکرد ضعیف والدین در حوزه فرزندپروری مرتبط است (هوگز و همکاران، ۲۰۱۵). در حمایت از این مدل تحقیقات گذشته نشان داده اند که افسردگی مادر، مشکلات رفتاری کودک و حمایت اجتماعی پایین و منابع مالی محدود با سطح بالای استرس والدگری ارتباط دارد. در این میان عوامل خانواده مانند استرس والدگری در تشریح ارتباط بین وضعیت اقتصادی - اجتماعی و رشد شناختی به خوبی مستند شده است اما این ارتباط با فعالیت بدنی و تبحر حرکتی بدرستی مشخص نیست (لاینر و همکاران ۲۰۰۲)، بنابراین با توجه به اینکه وضعیت اجتماعی - اقتصادی به عنوان یک عامل پس زمینه ای با تبحر حرکتی و سطح فعالیت بدنی کودکان مرتبط است (پیندرز و همکاران، ۲۰۰۳)، بنابراین هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط استرس والدگری با سطح فعالیت بدنی و تبحر حرکتی کودکان با وضعیت اقتصادی و اجتماعی بالا و پایین می‌باشد.

روش شناسی

پژوهش حاضر نیمه تجربی از نوع همبستگی است، که جامعه آماری آن از کودکان (دختر و پسر) پیش دبستانی‌های منطقه چهار شهر تهران با دامنه سنی ۶ سال تشکیل شده است. با استفاده

پایایی پرسشنامه ۸۳ درصد بدست آمد. لازم به ذکر است که بعد از جمع آوری داده ها ابتدا با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنف نرمال بودن داده ها بررسی و سپس جهت بررسی متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون و Z فیشر استفاده شد، همچنین سطح معناداری برای تجزیه و تحلیل داده ها $P < 0/05$ در نظر گرفته شد.

یافته ها

در جدول ۱ ضریب همبستگی بین متغیرهای استرس والدگری و سطح فعالیت بدنی کودکان پیش دبستانی با SES بالا و پایین ارائه شده است. همان طور که مشاهده می گردد بین متغیرهای استرس والدگری و سطح فعالیت بدنی در کودکان با SES بالا ارتباط معناداری وجود ندارد ($p = 0/619$). اما این ارتباط در کودکان با SES پایین معنی دار است ($p = 0/023$).

نمره های آزمون برونیکز-اوزرتسکی در بررسی مهارت های حرکتی برابر ۹۰٪ بوده است. ضریب پایایی بازآزمایی این مجموعه در شکل طولانی ۷۸٪ و در شکل خلاصه و کوتاه آن ۸۶٪ گزارش شده است. شکل کوتاه، مهارت های حرکتی افراد را به صورت کلی می سنجد و نمره کل نشانگر مهارت کلی شامل مهارت های درشت و ظریف است. علاوه بر این جهت سنجش وضعیت اجتماعی-اقتصادی از پرسشنامه قدرت نما (۱۳۹۲)، که دارای ۴ مولفه میزان درآمد، طبقه اجتماعی، تحصیلات و وضعیت مسکن و مجموعاً ۶ سوال جمعیت شناختی و ۵ سوال اصلی است، استفاده شد. مقیاس اندازه گیری این سوال ها در این پرسشنامه پنج گزینه ای و روش امتیازگذاری به ترتیب خیلی پایین=۱ تا خیلی بالا=۵ می باشد. اسلامی و همکاران (۱۳۹۲)، روایی صوری و محتوایی پرسشنامه مذکور را توسط ۱۲ تن از متخصصین جامعه شناسی مورد تایید قرار دادند، همچنین با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ

جدول ۱. ضریب همبستگی بین متغیرهای استرس والدگری و سطح فعالیت بدنی کودکان پیش دبستانی با SES بالا و پایین

گروه	تعداد	ضریب همبستگی	Sig	فاصله اطمینان ۹۵ درصدی	
				کران پایین	کران بالا
بالا SES	۳۹	۰/۱۷۱	۰/۲۹۶	-۰/۱۵۲	۰/۴۶۲
پایین SES	۸۰	۰/۲۵۴	**۰/۰۲۳	۰/۰۳۶	۰/۴۴۸

در جدول ۲ ضریب همبستگی بین متغیرهای استرس والدگری با تبحر حرکتی در کودکان با SES بالا و پایین ارائه شده است. همان طور که مشاهده می گردد بین متغیرهای استرس والدگری و تبحر حرکتی در کودکان با SES بالا ارتباط معنی دار وجود دارد ($p = 0/001$). همچنین این ارتباط در کودکان با SES پایین نیز معنی دار است ($p < 0/001$).

در جدول ۲ ضریب همبستگی بین متغیرهای استرس والدگری با تبحر حرکتی در کودکان با SES بالا و پایین ارائه شده است. همان طور که مشاهده می گردد بین متغیرهای استرس والدگری و تبحر حرکتی در کودکان با SES بالا و پایین ارتباط معنی دار وجود دارد ($p = 0/001$). همچنین این ارتباط در کودکان با SES پایین نیز معنی دار است ($p < 0/001$).

جدول ۲. ضریب همبستگی بین متغیرهای استرس والدگری با تبحر حرکتی کودکان پیش دبستانی با SES بالا و پایین

گروه	تعداد	ضریب همبستگی	Sig	فاصله اطمینان ۹۵ درصدی	
				کران پایین	کران بالا
بالا SES	۳۹	۰/۵۰۴	**۰/۰۰۱	۰/۲۲۵	۰/۷۰۸
پایین SES	۸۰	۰/۴۰۳	*۰/۰۰۱	۰/۲۰۱	۰/۵۷۲

در جدول ۳ نتایج آزمون Z فیشر برای مقایسه رابطه استرس والدگری و فعالیت بدنی در گروه های SES بالا و پایین ارائه شده است. همانگونه که مشاهده می گردد بین استرس والدگری و

در جدول ۳ نتایج آزمون Z فیشر برای مقایسه رابطه استرس والدگری و فعالیت بدنی در دو گروه با SES بالا و پایین تفاوت معنی داری وجود ندارد ($p = 0/749$).

جدول ۳. نتایج آزمون Z فیشر برای مقایسه رابطه استرس والدگری و فعالیت بدنی در گروه های SES بالا و پایین

گروه	رابطه استرس والدگری و فعالیت بدنی	تعداد	Z	Sig
بالا SES	۰/۱۷۱	۳۹	۰/۳۲	۰/۷۴۹
پایین SES	۰/۲۵۴	۸۰		

حرکتی در دو گروه با SES بالا و پایین تفاوت معنی داری وجود ندارد ($p=0/646$).

در جدول ۴ نتایج آزمون Z فیشر برای مقایسه رابطه استرس والدگری و تبحر حرکتی در گروه‌های SES بالا و پایین ارائه شده است. همانگونه که مشاهده می‌گردد بین استرس والدگری و تبحر

جدول ۴. نتایج آزمون Z فیشر برای مقایسه رابطه استرس والدگری و تبحر حرکتی در گروه‌های SES بالا و پایین

گروه	رابطه استرس والدگری و فعالیت بدنی	تعداد	Z	Sig
SES بالا	۰/۵۰۴	۱۹	۰/۴۶	۰/۶۴۶
SES پایین	۰/۴۰۳	۸۰		

بحث و نتیجه گیری

است. در SES پایین هر دو متغیر عدم حمایت اجتماعی، استرس والدگری وجود دارد پس قدرت تاثیر پذیری بیشتر و اما در SES بالا عوامل استرس زای کمتری و عوامل تعدیل کننده زیاد وجود دارد. با توجه به اینکه مسیرهای استرس والدگری در خانواده‌ها متفاوت است، در خانواده‌ها با SES بالا فرآیند خانواده (حمایت اجتماعی، اثر تعدیل کننده ها) تاثیر بحران اقتصادی را خنثی می‌کند. اما در کل استرس بر پریشانی روانی و پریشانی روانی بر والدگری مثبت تاثیر منفی می‌گذارد. نتایج مربوط به SES بالا نیز با پژوهش والتن (۲۰۱۴)، هم‌خوان است. نتایج حاکی از آن بود استرس والدین ارتباط معناداری با وزن کودکان داشته است و با کاهش فعالیت بدنی در ارتباط است. از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر این بود که استرس والدگری در هر دو وضعیت اجتماعی اقتصادی بالا و پایین با تبحر حرکتی کودکان در ارتباط است. نتیجه این بخش از پژوهش با پژوهش سیدنی هانگ (۲۰۱۴) همخوان است. پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که استرس والدگری با افسردگی والدین در ارتباط می‌باشد و افسردگی والدین با تاخیر رشدی نوزادان ارتباط داشته است. نتیجه این پژوهش گویای این است که استرس والدگری بر رشد، به ویژه رشد حرکتی نوزادان تاثیرگذار است و این تاثیر فارغ از طبقه اجتماعی-اقتصادی کودکان می‌باشد. در پژوهش پتر گری (۲۰۱۳)، نیز ذکر شده است که استرس والدین در دوران نوزادی می‌تواند بر رشد حرکتی کودکان پیش دبستانی تاثیر گذار باشد. نتایج این تحقیق در راستای نقش تأیید شده عوامل محیطی مربوط به خانواده، بر رشد حرکتی قرار می‌گیرد. اثر تأیید شده استرس والدگری بر رشد حرکتی کودکان را می‌توان با استفاده از مدل خستگی روزانه استرس والدگری تبیین کرد. خستگی روزانه زمانی ایجاد می‌شود که نیاز است با مشکلات یا بد رفتاری جزئی کودک مقابله شود وظایف مادری در برابر مراقبت از کودک انجام شود و برنامه‌های پیچیده و معمولاً متضاد مربوط کار و زندگی خانوادگی اداره شود. استرس

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد استرس والدگری فقط در SES^۱ پایین با سطح فعالیت بدنی کودکان پیش دبستان رابطه دارد. در واقع در این پژوهش مشخص شده است، متغیر استرس والدگری تأثیری بر سطح فعالیت بدنی دختران و پسران خانواده‌های با سطح اقتصادی-اجتماعی بالا ندارد و صرفاً بر طبقات پایین اثر منفی به همراه دارد. رابطه منفی میان استرس والدگری و سطح فعالیت بدنی در گروه‌های SES پایین به شکل غیرمستقیم در پژوهش پارک و همکاران (۲۰۱۲)، مورد تأیید قرار گرفته است. در این پژوهش رابطه استرس والدگری و شیوه فرزندپروری با رفتارهای مرتبط با سلامت کودکان مورد بررسی قرار گرفت، نتایج نشان داد استرس والدگری، سبک فرزندپروری، درآمد خانواده و تربیت فرزندان با رفتارهای مرتبط با سلامت کودکان در ارتباط است. در این پژوهش مشخص شد خانواده‌های با درآمد پایین، سبک فرزندپروری ضعیف و به نوبه خود استرس والدگری بیشتری را تجربه می‌کنند. می‌توان عنوان کرد، در خانواده‌های جامعه پژوهش حاضر، استرس والدگری ناشی از SES پایین تأثیر عمیقی بر سطح فعالیت بدنی دارد. این ادعا را می‌توان بدین صورت توضیح داد که: با توجه به تحقیقات پالمر (۲۰۱۳)، مشکلات اقتصادی سلامت کودکان را از طریق تاثیرگذاری بر سلامت روان والدین تحت تاثیر قرار میدهد.

علاوه بر این در راستای اثر منفی استرس والدگری بر سطح فعالیت بدنی، الیزابت و همکاران (۲۰۱۲)، نشان دادند عوامل استرس‌زای والدین با چاقی در دوران کودکی و عدم تشویق به شرکت در کلاسهای ورزشی و فعالیت بدنی ارتباط دارد، فشار اقتصادی منجر به استرس والدین و این استرس منجر به عدم رفتار بهیته در خصوص فرزندان می‌شود، عدم حمایت اجتماعی یکی از این رفتارها می‌باشد، که نقش بسزایی در تربیت فرزندان در راستای فعالیت بدنی دارد، حمایت اجتماعی در SES پایین کمتر و در SES بالا بیشتر

1. Socio-economic situation

والدگری هم می‌تواند در SES بالا به دلایل بحث شده بوجود آید. بنابراین می‌توان اظهار داشت که در این مدل، SES در استرس والدگری می‌تواند متغیر تاثیرگذار نباشد. البته سابقه ورزشی خانواده ها و نوع وسایل بازی در خانه و فضای بازی برای کودکان می‌تواند بر سطح فعالیت بدنی در هر دو SES بالا و پایین رابطه و مطالعه ما را تحت تاثیر قرار دهد. بنابراین در راستای تحقیقات ذکر شده می‌توان گفت ارتباط بین SES و قومیت اثر واقعی قومیت را به حداقل می‌رساند در صورتی که استرس والدگری نقش داشته باشد.

منابع

- اسلامی ا، احمد م، محمد خ، سیدمهدی نر. نقش وضعیت اجتماعی-اقتصادی (SES) در انگیزه مشارکت شهروندان به ورزش های همگانی-تفریحی پژوهشگاه علوم رفتاری ۱۳۹۲.
- شیرزادی پ، فرامرزی س، قاسمی م، شفیع م، بررسی روایی و اعتبار فرم کوتاه شاخص استرس فرزندپروری. مجله رویش روانشناسی ۱۳۹۳
- لطف آبادی ح، روانشناسی تربیتی. انتشارات سمت ۱۳۸۶.
- Baker BL, McIntyre L, Blacher J, Crnic K, Edelbrock C, Low C. Pre- school children with and without developmental delay: behaviour problems and parenting stress over time. *Journal of Intellectual Disability Research*. 2003;47(4- 5):217-30.
- Dunton GF, Liao Y, Dzubur E, Leventhal AM, Huh J, Gruenewald T, et al. Investigating within-day and longitudinal effects of maternal stress on children's physical activity, dietary intake, and body composition: Protocol for the MATCH study. *Contemporary clinical trials*. 2015;43:142-54.
- Gray PH, Edwards DM, O'Callaghan MJ, Cuskelly M, Gibbons K. Parenting stress in mothers of very preterm infants—influence of development, temperament and maternal depression. *Early human development*. 2013;89(9):625-9.
- Hughes SO, Power TG, Liu Y, Sharp C, Nicklas TA. Parent emotional distress and feeding styles in low-income families. The role of parent depression and parenting stress. *Appetite*. 2015;92:337-42.
- Hesketh KR, O'Malley C, Paes VM, Moore H, Summerbell C, Ong KK, et al. Determinants of Change in Physical Activity in Children 0–6 years of Age: A Systematic Review of Quantitative Literature. *Sports medicine*. 2016:1-26.
- Haywood CG, Knight CJ. Parenting in youth sport: A position paper on parenting expertise. *Psychology of sport and exercise*. 2015;16:24-35.
- Huang CY, Costeines J, Kaufman JS, Ayala C. Parenting stress, social support, and depression for ethnic minority adolescent mothers: impact on child

والدگری پایین و مزمن که ناشی از عمل اولیه است نشان‌دهنده الگوی مشابهی است که به استرس و سلامت روانی در بزرگسالی منتج می‌شود، بنابراین برای بسیاری از والدین رویدادهای تنش‌زایی که هر روز رخ می‌دهد روی هم انباشته می‌شود و ممکن است منجر به مشکلاتی در زمینه ابعاد مختلف رشدی کودکان شود (اسمیت، ۱۹۸۹). تحقیق انجام شده با مدل ذکر شده همسو می‌باشد.

همانطور که در بخش یافته‌های پژوهش بیان شد استرس-والدگری متغیر تأثیرگذار بر سطح فعالیت بدنی و تبحر حرکتی در وضعیت اجتماعی- اقتصادی متفاوت نبوده است. با توجه به اینکه محیط خانه برای بازی و فعالیت بدنی کودکان در وضعیت اجتماعی اقتصادی بالا و پایین متفاوت است، در این میان تنوع در شرایط پرورش کودکان به عنوان عامل حیاتی تأثیر بسزایی در رشد و آموزش همه جانبه کودکان دارد. اما باید این مسئله را مورد توجه قرار داد که در نمونه خانواده ها با SES بالا گزینه های قوی تری نسبت به استرس والدگری وجود دارند که ممکن است سطح فعالیت بدنی و تبحر حرکتی کودکان را تحت تاثیر قرار دهد، بعنوان نمونه محدود کردن گزینه های فعالیت بدنی، جذاب تر بودن بازی ها و سرگرمیهای بی تحرک در خانواده های با SES بالا مانند تلویزیون های بزرگ، بازیهای رایانه ای و غیره، محدود بودن زنگ تفریح در پیش دبستان و در آخر نسبت خواب والدین در این گروه می‌باشد (لاو و همکاران، ۲۰۱۳). نتایج پژوهش حاضر در رابطه با اثر SES با پژوهش تندون (۲۰۱۲) هم‌خوان است. هدف پژوهش نام برده بررسی محیط خانه در SES بالا و پایین بر فعالیت بدنی کودکان ۶ تا ۱۱ ساله بود که نتایج نشان داد تفاوت معنی داری بین گروه ها مورد مطالعه وجود ندارد.

با توجه به نظریه P_C_R که پیش بینی می‌کند والدین و فرزندان به طور متقابل از هم تاثیر می‌پذیرند، هنگامی که مشکلات رفتاری و عاطفی کودک در طول زمان افزایش می‌یابد، استرس والدگری نیز بالا می‌رود. در نتیجه مشکلات در بهزیستی والدین و فرزندان آنها بالا می‌رود. در عین حال والدینی که در زمینه سلامت روان و عملکرد خود مشکلاتی دارند از قبیل افسردگی، اضطراب یا مصرف مواد مخدر، درایفای نقش خود دچار اختلال می‌شوند و در نتیجه مشکلات رفتاری و هیجانی فرزندان خود را افزایش می‌دهند که در نهایت هم باعث تشدید استرس فرزندپروری می‌شود (ماکلو و همکاران، ۲۰۱۵). در این مدل که با پژوهش ما همسو است فارغ از SES استرس والدگری را بررسی می‌کند و بیان می‌کند که استرس

17. Sallis JF, Taylor WC, Dowda M, Freedson PS, Pate RR. Correlates of vigorous physical activity for children in grades 1 through 12: comparing parent-reported and objectively measured physical activity. *Pediatric Exercise Science*. 2002;14(1):30.
18. Tandon PS, Zhou C, Sallis JF, Cain KL, Frank LD, Saelens BE. Home environment relationships with children's physical activity, sedentary time, and screen time by socioeconomic status. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*. 2012;9(1):1.
19. Venetsanou F, Kambas A. Physical Activity Promotion in Greek Preschools: The Gap Between Theory and Practice. *Early Childhood Education Journal*. 2016:1-8.
20. Vaughan EL, Feinn R, Bernard S, Brereton M, Kaufman JS. Relationships between child emotional and behavioral symptoms and caregiver strain and parenting stress. *Journal of family issues*. 2013;34(4):534-56.
21. Walton K, Simpson JR, Darlington G, Haines J. Parenting stress: a cross-sectional analysis of associations with childhood obesity, physical activity, and TV viewing. *BMC pediatrics*. 2014;14(1):1e
22. Yeo KJ, Teo SL. Child behavior and parenting stress between employed mothers and at home mothers of preschool children. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2013;90:895-903.
- development. *Journal of child and family studies*. 2014;23(2):255-62.
11. Lowe K, Dotterer AM. Parental monitoring, parental warmth, and minority youths' academic outcomes: Exploring the integrative model of parenting. *Journal of youth and adolescence*. 2013;42(9):1413-25.
12. Mackler JS, Kelleher RT, Shanahan L, Calkins SD, Keane SP, O'Brien M. Parenting stress, parental reactions, and externalizing behavior from ages 4 to 10. *Journal of Marriage and Family*. 2015;77(2):388-406.
13. Palmer FB, Anand KJ, Graff JC, Murphy LE, Qu Y, Völgyi E, et al. Early adversity, socioemotional development, and stress in urban 1-year-old children. *The Journal of pediatrics*. 2013;163(6):1733-9. e1.
14. Parks EP, Kumanyika S, Moore RH, Stettler N, Wrotniak BH, Kazak A. Influence of stress in parents on child obesity and related behaviors. *Pediatrics*. 2012:peds. 2012-0895.
15. Pinderhughes EE, Dodge KA, Bates JE, Pettit GS, Zelli A. Discipline responses: influences of parents' socioeconomic status, ethnicity, beliefs about parenting, stress, and cognitive-emotional processes. *Journal of family psychology*. 2000;14(3):380
16. Stodden DF, Goodway JD, Langendorfer SJ, Robertson MA, Rudisill ME, Garcia C, et al. A developmental perspective on the role of motor skill competence in physical activity: an emergent relationship. *Quest* 2008;60:290-306.

ارجاع: یار احمدی ام البنین، قدیری فرهاد، محمدی مجید، بررسی ارتباط بین استرس والدگری با سطح فعالیت بدنی و تبحر حرکتی کودکان پیش دبستانی با وضعیت اجتماعی-اقتصادی بالا و پایین، مجله علوم حرکتی و رفتاری، دوره ۳، شماره ۱، بهار ۱۳۹۹، صفحات ۲۸-۲۱.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

Original Research

The Relationship between Parenting Stress with Physical Activity Level and Motor proficiency of Preschool Children with High and Low Socioeconomic Status

Umbaranin Yar Ahmadi¹, Farhad Ghadiri², Majid Mohammadi^{3*}

1. Postgraduate student, Department of Motor Behavior, Kharazmi University, Tehran, Iran

2. Assistant Professor, Department of Motor Behavior, Kharazmi University, Tehran, Iran

3. PhD student, Department of Motor Development, University of Tehran, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Received: 2020/01/24

Revised: 2020/02/08

Accepted: 2020/03/12

Keyword:

Parental Stress
Physical Activity Level
Motor Proficiency
Socioeconomic Status

ABSTRACT

Introduction & Purpose: Parental stress is a family-related environmental variable that may impede different aspects of child development. The purpose of this study was to investigate the relationship between parenting stress with physical activity level and Motor proficiency in preschool children with high and low socioeconomic status.

Methodology: For this purpose, 119 children 6-year-old were randomly selected from district 4 of Tehran. Data were collected using Power Socioeconomic Status Questionnaire, Parenting Questionnaire (PSI-SF), Amron Pedometer, and Broninks-Osortsky-2 Functionality Test. Finally, data were analyzed using Pearson correlation test.

Results: Results showed a significant relationship between parental stress and physical activity level in low socioeconomic status ($P = 0.023$) and motor skill in high and low socioeconomic status ($P < 0.001$), but There was no significant difference between parenting stress and level of physical activity in high socioeconomic status ($P = 0/296$).

Conclusion: According to the results, parenting stress is a variable that affects the level of physical activity and motor skill, but in relation to its interaction with socioeconomic status, other variables need to be considered simultaneously.

* **Corresponding Author:** Majid Mohammadi. PhD student, Department of Motor Development, University of Tehran, Tehran, Iran

Email: Mmohammadi23@ymail.com